

VBDO-bericht

NIEUWSBRIEF VAN DE VERENIGING VAN BELEGGERS VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

11e Jaargang/ Nummer 3/mei-juni

2006

VBDO verklaart het OOGSTSEIZOEN voor geopend NIEUWS van de aandeelhoudersvergaderingen.

VBDO leert van unieke
stemming bij Shell

Ab Engelsman over Het
Geheim Van De ASN Bank

Vernieuwde rubriek:
Lezers Menen

V
B
D
O

VBDO leert van unieke stemming bij Shell

Dit jaar speelde zich een unicum af op een Nederlandse aandeelhoudersvergadering. Of eigenlijk was het een Engelse vergadering op Nederlandse bodem. Shell hield haar vergadering in Scheveningen en voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis kwam er een door aandeelhouders ingediend voorstel in stemming. Deze 'shareholdersresolutie' kwam van de kleine Engelse kerkelijke organisatie ECCR. Deze club diende ook al eens voorstellen in toen Shell nog uit twee bedrijven bestond.

De resolutie was niet onomstreden. ECCR staat immers niet bekend vanwege haar objectieve en zakelijke benadering van sociale- en milieuproblemen bij Shell. Veel aandeelhouders - ook sociaal betrokkenen - stemden dan ook tegen of onthielden zich van stemming. Volgens de VBDO had de ECCR toch een punt en maakte daarbij de volgende afweging:

De resolutie vraagt van Shell verschillende dingen die er in het kort op neer komen dat Shell meer met lokale groepen moet overleggen voordat nieuwe fabrieken of pijpleidingen worden aangelegd. Eigenlijk is Shell het daar ook wel mee eens. Het is recent namelijk toch weer fout gegaan, met name in Corrib (Ierland) en bij Sachalin (Rusland). Shell wil zichzelf daarom nog meer transformeren in een lerende organisatie om dit soort communicatieproblemen met de omwonenden en andere organisaties te voorkomen. Maar de ECCR-resolutie vraagt bijvoorbeeld ook dat omwonenden eerst hun goedkeuring moeten geven aan nieuwe Shell-projecten. Dat gaat Shell te ver. Dat zou namelijk kunnen

betekenen dat niet de democratisch gekozen overheid bepaalt wat er gebeurt, maar lokale belangengroepen. Die vertegenwoordigen niet per se de mening van de meerderheid van de bevolking.

Het eerste punt is voor VBDO reden om vóór de resolutie te stemmen en het tweede punt zou reden kunnen zijn om tégen de betreffende resolutie te stemmen. Uiteindelijk heeft VBDO besloten de resolutie te steunen. De VBDO staat er niet voor honderd, maar wel voor zeventig procent achter. Genoeg redenen dus om een krachtig signaal af te geven richting Shell en een positief stemadvies af te geven. Ook al zitten er bedenkelijke kantjes aan de tekst.

Dit voorval wijst er wel op hoe belangrijk het is om dergelijke resoluties goed te formuleren. Een korte tekst waar een duidelijk ja of nee op geantwoord kan worden heeft dan de voorkeur. Op dat punt heeft ECCR eigenlijk haar huiswerk onvoldoende gedaan. Als de VBDO in de toekomst ook resoluties gaat indienen, dan zullen die in ieder geval kort en krachtig zijn, zo hebben we uit dit voorval geleerd. Het kan geen kwaad bij het formuleren van zo'n resolutie tevoren ook andere 'stakeholders' te betrekken. Misschien zelfs het bedrijf zelf.

P.S. In de vernieuwde rubriek 'Lezers menen' op pagina 12 kunt u uw mening geven over het onderwerp resoluties indienen op aandeelhoudersvergaderingen en de vraag of de VBDO dit ook moet gaan doen.

Piet Sprengers

VBDO-directeur Piet Sprengers

INHOUDSOPGAVE

VBDO in het kort	3
VOORJAARSOOGST	
- VBDO en KPMG eensgezind in kritiek op KPN	4
- Bij Buhrmann komt het helemaal goed	
- Reed Elsevier 'geleidelijk' steeds beter	
- Bij Getronics duurt het wat langer	5
- Heerlijk helder duurzaamheidsverslag van Heineken	
- Duurzaamheid lage prioriteit bij Océ	
Ab Engelsman over Het Geheim Van De ASN Bank	6
- Duurzaamheid net iets minder van belang voor TNT-top	7
- Wessanen wil 'beste van de klas' worden	
- Voor Aalberts is mvo administratieve ballast	
- Mvo-ambities Aegon uit als een nachtkaars	8
- 'Laaghangend fruit' is volgens AkzoNobel op	
- ING blijft achter bij concurrenten	
Lid in beeld	9
- VBDO als enige blij bij ex-suikerboer CSM	10
- Heijmans wil wel maar doet niet	
- Wolters Kluwer nog niet echt serieus op mvo-pad	
- Kritiek op ABN AMRO om 'foute olieprojecten'	11
- Hagemeyer wil met de VBDO om tafel	
- Vopak maakt razendsnel afspraakje met VBDO	
'Lezers Menen - vernieuwd-	12

Het VBDO BERICHT is een uitgave van de VBDO, de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling en verschijnt 6 x per jaar.

Teksten: Ad Moerman, Eefje Verhagen
Vormgeving: Store of Images / Bno
Drukwerk: drukkerij Damen
Oplage: 1200 ex.

Bezoekadres: Markt 7, 4101 BW Culemborg,
Postbus 504, 4100 AM Culemborg, Telefoon:
0345 53 26 53 Fax: 0842 21 87 46, E-mail:
info@vbdo.nl Website: www.vbdo.nl

VBDO in het kort

In deze rubriek kunt u elke twee maanden korte berichten van de VBDO verwachten. Nieuwe rapporten die u kunt bestellen, gesprekken met bedrijven die zijn gevoerd en kleine nieuwsitems.

Opening van het oogstseizoen

De VBDO verklaart het seizoen voor geopend! We zijn met z'n allen weer druk in de weer met het bezoeken van de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen. Alle vijftig beursgenoteerde bedrijven die de VBDO volgt, komen aan de beurt. Met soms vijf of zes vergaderingen op een dag, schiet ons personeelsbestand tekort. Gelukkig kunnen we rekenen op de hulp van twee toegewijde vrijwilligers: Eva Slootweg-Broekhuis en Pieter Hamelink.

Eva werkt als vrijwilligster al langer bij de VBDO en is ook betrokken geweest bij het ontwikkelen van de VBDO Duurzaam Kettenbeheer Benchmark. Pieter werkte jarenlang bij het ministerie van VROM en dit is het eerste seizoen dat hij optreedt namens de VBDO. Door het hele VBDO-bericht heen kunt u de eerste vruchten van de aandeelhoudersvergaderingbezoeken lezen, de zogenoemde voorjaarsoogst.

Eva Slootweg-Broekhuis

Pieter Hamelink

Verhuizing

Na zeven jaar vanuit Markt 7 in Culemborg te hebben gewerkt, gaat de VBDO verhuizen. De reden is dat de VBDO de komende jaren wil groeien. Dat vraagt om een ruimer en professioneler kantoor. De afgelopen tijd zijn we druk geweest met de voorbereidingen om er iets moois van te maken. De verhuizing is gepland op 1 juni. Het nieuwe bezoekadres van de VBDO is vanaf die datum Goilberdingerstraat 14C in Culemborg.

Waarom u echt even onze website moet bezoeken

Misschien heeft u ons de laatste tijd al wat vaker in kranten of tijdschriften zien staan. De VBDO voert een actief persbeleid en probeert zoveel mogelijk in te haken op de actualiteit in de aandelenwereld. Steeds meer journalisten van landelijke dag- of vakbladen weten ons inmiddels te vinden en vragen dan om een 'deskundigheidsreactie'.

Heeft u iets gemist? U kunt alles rustig nalezen op onze website, daar publiceren wij alle artikelen waarmee de VBDO in het nieuws komt.

Benchmark Biodiversiteit

De VBDO heeft meegeholpen aan de ontwikkeling van een Benchmark Biodiversiteit van Insight Investment en Flora & Fauna international. Deze Benchmark is een belangrijke bijdrage en vooral een handig hulpmiddel om bedrijven te stimuleren na te denken over biodiversiteit en hoe daarmee om te gaan.

Insight Investment is asset manager voor de HBOS Group en spoort bedrijven aan om regelgevingen op te nemen in hun bedrijfsvoering wat betreft sociale, ethische, en milieutechnische onderwerpen. Flora & Fauna international houdt zich wereldwijd al sinds 1903 bezig met het behoud van bedreigde diersoorten en ecosystemen.

Wanneer u meer wilt lezen over de Benchmark Biodiversiteit van Insight Investment en Flora & Fauna international, kunt u deze gratis downloaden op onze website (bij Publicaties duurzaam ondernemen).

Beursgang SNS REAAL

Met de beursgang van SNS REAAL gaat ook één van de institutionele leden van de VBDO naar de beurs: de ASN Bank. Vanaf het moment dat SNS REAAL beursgenoteerd is op 23 mei 2006 gaat de VBDO het bedrijf volgen. Dit betekent ook dat wij volgend jaar te zien zijn op de aandeelhoudersvergadering van SNS.

De lijst met beursgenoteerde bedrijven in de AEX of AMX wisselt per jaar. Zo zijn dit jaar TomTom, Pharming Group, USG People en Ordina aan de lijst toegevoegd. Ook de aandeelhoudersvergaderingen van deze bedrijven bezoeken we volgend jaar.

VBDO en KPMG eensgezind in kritiek op KPN

De VBDO roept het al langer en heeft nu navolging gekregen van KPMG dat, voor de eerste keer, het duurzaamheidsverslag van KPN heeft gecontroleerd. KPN zou in dat mvo-rapport haar doelen beter moeten

formuleren en het verslag zou moeten worden gemaakt volgens de GRI-richtlijnen. Zaken waar de VBDO al sinds jaar en dag op hamert.

Op de aandeelhoudersvergadering van 11 april stelde de VBDO hierover uiteraard enkele vragen. Michiel Smits, de financiële topman van KPN, ging hier met zichtbaar genoeg op in. Hij vindt niet dat KPN voorop moet lopen in de branche met het formuleren van doelen en het gebruik van de GRI-richtlijnen. Hij meent dat de buitenwereld KPN op deze punten 'maar meer moet uitnodigen'. Een vertegenwoordiger van de Triodosbank nam de handschoen meteen op en nodigde KPN uit lid te worden van een internationale club die duurzaamheid in de telecombranche wil bevorderen. Ook op ande-

re punten valt KPN tegen in de ogen van de VBDO. Zo stelt het bedrijf een gratis erotiek kanaal voor internet-tv beschikbaar; doet het bedrijf weinig aan het stimuleren van mvo bij leveranciers; is de beloning van bestuurders niet gekoppeld aan duurzaamheidsprestaties en lijkt de raad van commissarissen weinig deskundigheid in huis te hebben op mvo-gebied.

Ook een aantal grote beleggers is niet blij met de KPN-leiding. Een plan om een extra beschermingsconstructie op te werpen tegen vijandige overnames sneuvelde op de vergadering. Maar liefst 54,27 procent van de aandeelhouders stemde tegen, tot verdriet van de KPN-top. De tegenstemmers werden aangevoerd door twee Amerikaanse grootaandeelhouders. Op dit punt stemde de VBDO overigens blanco.

Bij Buhrmann komt het helemaal goed

Kantoorartikelenleverancier Buhrmann komt in 2007 met een duurzaamheidsverslag dat naar verwachting voor 85 procent zal voldoen aan de GRI-richtlijnen. Dit voorspelde bestuurder George Dean nadat de VBDO op de jongste aandeelhoudersvergadering vragen had gesteld over het verantwoord ketenbeheer. Ondanks een recent vastgestelde gedragscode kon de VBDO van het ketenbeheerbeleid bij Buhrmann namelijk niet zoveel brood bakken.

Bij een bedrijf als Buhrmann is ketenbeheer van groot belang. Ze verkopen veel meer dan alleen kantoorartikelen. Ook zaken als koffie, tissues, computers en software gaan over de toonbank. Maar liefst zeventig procent van de omzet wordt gerealiseerd door leveranciers. De VBDO meent dat de gedragscode wel in orde is maar niet wordt vertaald in concrete doelen waarover verantwoording kan worden afgelegd. Maar dat komt dus volgend jaar helemaal goed, belooft Dean. Zo moeten leveranciers straks allemaal een code ondertekenen. Anticiperend op die

nog niet gepubliceerde code, zijn er al beoogde nieuwe leveranciers afgefallen, vertelde Dean. Opmerkelijk is ook dat Buhrmann een van de voorlopers blijkt te zijn op het gebied van koppeling tussen variabele beloning en mvo-prestaties. Dean wordt mede afgerekend op de ontwikkeling van verschillende beleidsstukken op het gebied van duurzaamheid. De VBDO is positief verrast door de plotselinge daadkracht bij Buhrmann. Als de ontwikkeling zo doorzet kan het nog een interessant bedrijf voor duurzame beleggers worden.

Reed Elsevier 'geleidelijk' steeds beter

Uitgever Reed Elsevier gaat gestaag door met het verbeteren van het duurzaamheidsverslag, dat toch al tot de betere in de uitgeversbranche behoort. Tot nog toe gaat het verslag over driekwart van de activiteiten. Maar dat gaat 'langs de geleidelijke weg' meer worden zo belooft bestuursvoorzitter Crispin Davis op de aandeelhoudersvergadering half april.

Hij kwam daarmee tegemoet aan kritiek van de VBDO. Ook op andere kritiekpunten deed hij toezeggingen. Zo wil hij de externe verificatie van het verslag ook uitbreiden naar de activiteiten buiten het Verenigd Koninkrijk; zal er verder worden ingegaan op het terugdringen van de

CO₂-emissies en zal er de volgende keer meer info over de sociale aspecten van de bedrijfsvoering in het duurzaamheidsrapport staan.

Ondanks deze kritiekpunten is Reed Elsevier redelijk in trek bij duurzame beleggers. Het is natuurlijk een relatief schoon bedrijf. Te meer als we zien dat in 1999 nog 1,1 miljard omzet werd gerealiseerd via internet en dat dit vorig jaar al 3,3 miljard was. Wat ook goed is bij Reed Elsevier, is dat de eigen gedragscode inhoudelijk hetzelfde is als die voor leveranciers. De lijst van leveranciers die aan de code moeten voldoen is vorig jaar ook verder uitgebreid. Wat alleen nog ontbreekt zijn verbeterdoelstellingen voor de leveranciers.

Bij Getronics duurt het wat langer

Bij Getronics gaat het nog wel even duren voordat er een 'volwaardig, transparant en concreet duurzaamheidsverslag' op tafel ligt. Dit zei financiële topman Theo Janssen op de aandeelhoudersvergadering half april. Het bedrijf zoekt nog naar geschikte indicatoren om over te rapporteren. Het afgelopen jaar is daarbij de hulp ingeroepen van de Sustainable Asset Management Group. Maar wat dat heeft opgeleverd kon Janssen niet duidelijk maken.

Wel vertelde Janssen dat het de bedoeling was dit jaar flinke vorderingen te maken op mvo-gebied en hij zei zelfs de GRI-richtlijnen te willen gaan gebruiken. Daarbij maakt de VBDO de kanttekening dat Getronics in het verleden ook allerlei toezeggingen heeft gedaan, bijvoorbeeld om te komen tot een 'volwaardig, transparant en concreet duurzaamheidsverslag'. De voorzitter van de raad van commissarissen, Rinus Minderhoud, voegde daar nog aan toe dat, zodra het duurzaamheidsbeleid afrekenbaar is, criteria opgenomen zullen worden ten behoeve van de beoordeling en beloning van de raad van bestuur.

Voor wat betreft de ketenverantwoordelijkheid benadrukte Minderhoud de duurzaamheidseisen die gesteld worden door haar eigen leveranciers zoals Microsoft, Cisco en Dell. Deze eisen lijken echter vooralsnog niet in de contracten tot uitdrukking te komen, zo bleek op de vergadering die vooral in het teken stond van een fraudegevalletje van zeventig miljoen euro bij een Italiaans onderdeel.

Heineken stapt af van het tweejaarlijkse duurzaamheidsverslag en zal het voortaan elk jaar publiceren. Ook zal het verslag op tijd, dus vóór de aandeelhouders-

Heerlijk helder duurzaamheidsverslag van Heineken

vergadering, worden verstuurd. Hiermee gingen op de aandeelhoudersvergadering van half april twee belangrijke VBDO-wensen in vervulling.

Verder kondigde Heineken aan dat ze 'iets' willen gaan doen met producten voor de armsten. En bovendien wil het concern haar bijdrage aan de VN-Millennium Development Goals in beeld gaan brengen. Adel verplicht blijktbaar, immers Heineken-topman Jean François van Boxmeer meldde ook trots dat Heineken nog steeds het leidende wereldbiermerk is. Op de voet gevolgd door Corona en Carlsberg. Terwijl het bedrijf nog nauwelijks wat in China doet. Volgens Van Boxmeer is de concurrentie daar te

groot en zijn de marges te klein. De VBDO meent dat het duurzaamheidsverslag van Heineken net zo 'heerlijk helder' is als hun bier. De VBDO heeft wel enige zorg over het energieverbruik dat niet snel genoeg daalt.

Van Boxmeer vertelde dat dit vooral komt door het verbruik van fabrieken op nieuwe markten. Het duurt een paar jaar voordat die fabrieken aan de Heineken-normen voldoen. Ook het beleid om leveranciers op het mvo-pad te krijgen is nog voor verbetering vatbaar. Boxmeer sprak in deze over een 'evolutief proces'. Hij vindt het vooralsnog te ver gaan om bij elke leverancier langs te gaan waar ze 'een say in hebben' om hun mvo aanpak te onderzoeken.

Duurzaamheid lage prioriteit bij Océ

Vanuit duurzaamheidsoogpunt was de aandeelhoudersvergadering van Océ een trieste vertoning. Er werd in de presentatie van de voorzitter van bestuur geen woord aan het onderwerp gewijd. En net als vorige jaren was het duurzaamheidsverslag wederom niet beschikbaar voor de vergadering. De VBDO vermoedt dat duurzaam ondernemen niet de eerste prioriteit heeft bij Océ.

Waar wel veel over werd gepraat was de overname van Imagistics en de grote kostenbesparingen als gevolg van de verschuiving van de productie naar Zuidoost-Azië. Ook bij dit laatste punt geen woord over de milieu- en sociale gevolgen van deze verschuiving. Op vragen van de VBDO zei Océ opnieuw toe dat het op enig moment de bedoeling is om het verslag wel op tijd te publiceren. Een toezegging voor volgend jaar bleef echter uit. De

VBDO wilde ook weten hoe de vlag er bij hangt op het gebied van ketenverantwoordelijkheid. Vorig jaar meldde Océ dat het contractueel is vastgelegd is om bij leveranciers een audit te doen op de naleving van afspraken over duurzaamheidsprestaties. Op de vergadering hoorde de VBDO dat dit er in 2005 niet van is gekomen. Wel meldde het bedrijf dat inmiddels tachtig procent een leverancierscode heeft ondertekend.

Ab Engelsman over Het Geheim Van De ASN Bank

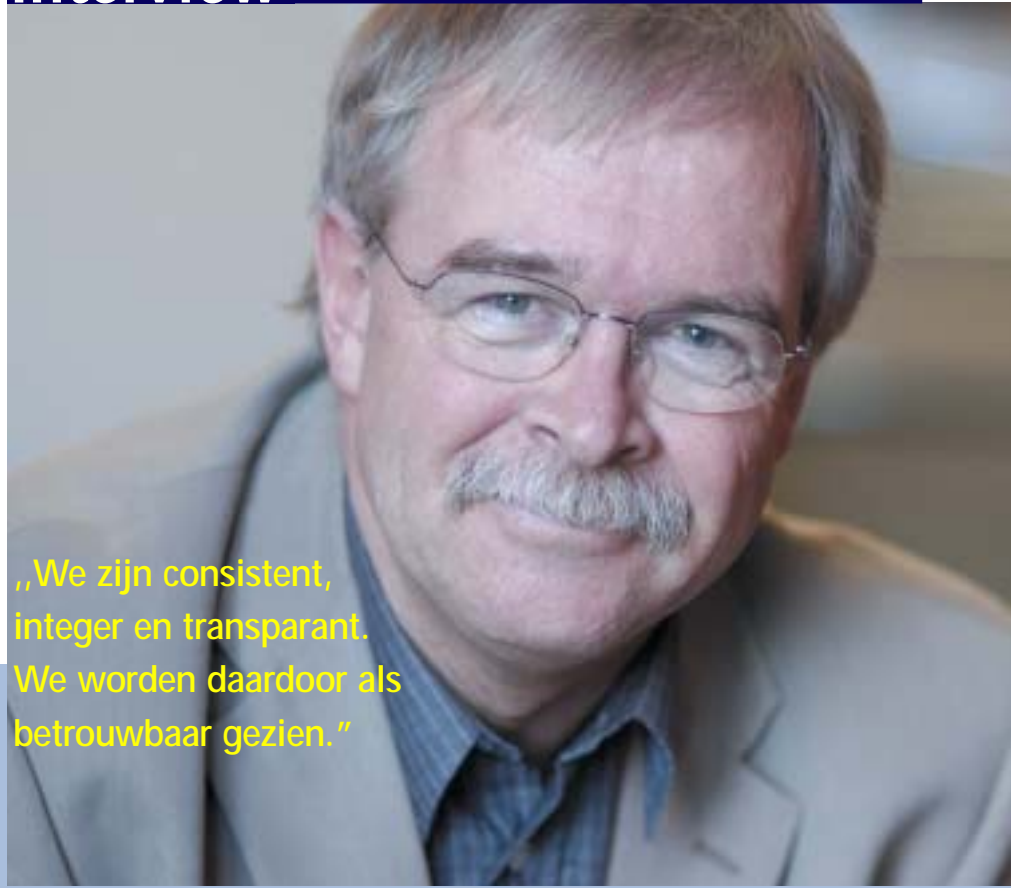
Interview

Een van de beter bezochte jaarvergaderingen in het 'aandeelhoudersseizoen' is die van de ASN Beleggingsfondsen. Daar komen al snel een kleine duizend aandeelhouders op af. „Ze komen echt voor de inhoud. Dus niet vanwege een cadeautje na afloop, maar omdat onze aandeelhouders zich echt betrokken voelen bij hun bank,“ vertelt Ab Engelsman, directeur beleggingen bij de ASN Bank.

De hoge opkomst is een van de tradities bij de oudste duurzame bank van Nederland. Een succesvolle bank die groeit als kool. De cijfers over vorig jaar klinken als een klok. Het aantal spaarders groeide met dertig procent tot 264.000. Het belegd vermogen van de fondsen groeide met vijftien procent tot 985 miljoen euro. Inclusief spaargelden was eind vorig jaar 2.993 miljoen euro aan de ASN Bank toevertrouwd. Ook dit getal was dertig procent hoger dan in het voorafgaande jaar. De ASN Bank bestond vorig jaar 45 jaar en heeft nimmer een jaar met een groei van deze omvang gehad.

„Onze jaarvergadering houden we in de Beurs van Berlage. En in plaats van uitsluitend uit te weiden over de jaarresultaten of dat we beschouwingen houden over de wereldeconomie, verbinden we aan de vergaderingen ook een themazitting, bijvoorbeeld over de Millennium Doelstellingen of Energie en Klimaat. We willen vooral ook concreet laten zien wat we met het ons toevertrouwd geld doen. Zo hebben we vorig jaar een bankier uit Mongolië hier gehad, gefinancierd door het ASN-Novib Fonds, die kwam vertellen hoe hij met zijn Jeep over de steppen raast om microkredieten aan de man te brengen. Dat is leuk voor onze klanten om te horen,“ vertelt Engelsman. „Bovendien zetten we ze een voortreffelijke biologische maaltijd voor.“

Engelsman heeft een 'rood verleden'. Hij was vakbondsbestuurder, adjunct bij de VARA Televisiedienst, werkte bij de Rode Hoed en

„We zijn consistent, integer en transparant. We worden daardoor als betrouwbaar gezien.“

was voor hij bij de ASN Bank kwam directeur van het Andere Beleggingsfonds. Een zelfstandig beursgenoteerd duurzaam fonds dat eind vorige eeuw opging in de ASN Bank. „We hadden een grote overlap, samengaan was een logische stap. Door de krachten te bundelen staan we sterker. Het Andere Beleggingsfonds heet nu het ASN Mixfonds.“

Het Geheim Van De ASN Bank wil Engelsman in dit VBDO Bericht wel verklappen. „We zijn consistent, integer en transparant. We worden daardoor als betrouwbaar gezien. Mensen komen op ons intrinsieke duurzame karakter af en als ze eenmaal voor ons gekozen hebben dan blijven ze. Bij de vakbond zei ik altijd 'ledenbehoud is ledenwinst'. Zo zien we dat bij de bank ook,“ verklaart Engelsman. „We zien echter ook toenemen dat mensen op de goede rendementen bij ons afkomen en daarna blij verrast zijn als ze in ons blad Spaarmotief lezen met welke sympathieke en duurzame initiatieven zij verbonden zijn door klant te zijn bij ASN Bank.“

Op termijn zou de ASN Bank overbodig kunnen geraken. Immers de grootbanken hijsen de duurzaamheidsvlag ook steeds hoger in top en het verschil met ASN Bank wordt dus steeds kleiner. Engelsman ziet het niet zo'n vaart lopen. „Voor die toekomst vrees ik geen

moment. Wij zullen ons altijd blijven onderscheiden door hogere duurzaamheidseisen, er zullen altijd voorlopers nodig blijven om het peleton in beweging te krijgen.“

Op de aandeelhoudersvergadering van de grote bedrijven staat nooit eens iemand op die namens de ASN Bank voor of tegen een plan van de directie zal stemmen. De Triodos doet dat wel steeds vaker, tot vreugde van de VBDO. „Wij zijn een klein en eigenwijs onderdeel van SNS REAAL. Via onze vermogensbeheerder, SNS Asset Management, hebben we dit voorjaar op 32 vergaderingen het ons toevertrouwd geld 'laten spreken'. In twee gevallen hebben we ergens tegengestemd. Maar je moet niet vergeten dat we alleen maar op vergaderingen komen van bedrijven waarin we hebben belegd. Dat zijn dus bedrijven die in principe duurzaam zijn. Voor al die andere bedrijven hebben we de VBDO,“ lacht Engelsman. „Natuurlijk is er bij de bedrijven die binnen ons beleggingsuniversum passen ook altijd wat te verbeteren. Daar praten we over met die bedrijven en we houden ze minimaal elke drie jaar tegen het licht. In het ergste geval vallen er dan soms ook bedrijven af.“

Duurzaamheid net iets minder van belang voor TNT-top

Ondanks vele mooie woorden lijkt het item duurzaamheid op bestuursniveau bij TNT minder belangrijk te worden. Dit leidt de VBDO af uit het feit de jaarlijks bonus die bestuurders ontvangen procentueel gezien minder afhankelijk is geworden van de geleverde prestaties op mvo-gebied. Een verklaring voor deze wijziging bleef uit op de aandeelhoudersvergadering half april.

Net als vorig jaar zei topman Peter Bakker opnieuw toe dat TNT op enig moment concrete doelstellingen zal formuleren om de mvo-prestaties te verbeteren: „Daar gaan we absoluut naar toe,” zei hij nadat hij vorig jaar al antwoordde dat ‘het stellen van concrete doelstellingen de beste manier is om prestaties te ver-

beteren’. De VBDO verwacht dat in het volgende verslag die concrete doelstellingen ook werkelijk zijn opgenomen. Ondanks deze kritiekpunten is de VBDO overwegend zeer positief over TNT dat tijdig een tot in de puntjes verzorgd tweede duurzaamheidsverslag heeft gemaakt. Dik veertig procent van de omzet komt van leveranciers en TNT gaat dit jaar in gesprek met de vier grootste over het duurzame ketenbeheer. Waarom niet met meer, was een vraag uit de zaal. „Het eigen bedrijf certificeren voor 2007 is al een hele uitdaging. De keus voor vier subcontractors is om ‘de weg te leren kennen’. Als we succesvol zijn, dan zullen we dit aantal gaan uitbreiden,” aldus Bakker. De VBDO meent de TNT hiermee op de goede weg zit. Al mag het natuurlijk altijd sneller. Opvallend is verder dat TNT niet meer rappor-

teert over de klachten van klanten. Dit is volgens het bedrijf niet langer een goede indicator voor de klanttevredenheid. Het gaat over 140.000 klachten bij Post en 300.000 bij Expres. „Natuurlijk blijven we klachten registreren. De vraag is: wat neem je wel en wat niet mee in het duurzaamheidsverslag. We willen de managementsystemen niet overbelasten en ook geen onleesbaar rapport produceren,” zei Bakker ter verklaring. Over de aard van de klachten werden geen mededelingen gedaan en dus ook niet over het bestaan van eventuele structurele problemen die hieruit af zijn te leiden.

Wessanen wil ‘beste van de klas’ worden

Koninklijke Wessanen wil de ‘beste van de klas’ worden op het gebied van duurzaamheid. Dit zei bestuursvoorzitter Ad Veenhof op de aandeelhoudersvergadering van half april. Deze uitspraak schept bij de VBDO hoge verwachting richting het eerste duurzaamheidsverslag (over 2005) dat het bedrijf in september zal laten verschijnen.

Veenhof: „In de sector waarin Wessanen opereert zijn organisaties actief die al veel verder zijn met duurzaamheidsbeleid. Wessanen daarmee vergelijken is op dit moment niet geheel realistisch. De eerste belangrijke stap is echter gezet. Een tweede zal zeker volgen. Voor Wessanen zijn drie thema’s belangrijk: authenticiteit, transparantie en duurzaamheid. Dit is

de driehoek waarop de organisatie steunt,” aldus de topman die ook van zijn toeleveranciers steeds meer zal gaan verlangen dat ze zich met duurzaamheid gaan bezighouden. Ook zal Wessanen, nadat men meer ervaring heeft opgedaan met vergaren en publiceren van duurzaamheidsgegevens, gaan bezien of het mogelijk is het duurzaamheidsverslag vóór de

aandeelhoudersvergadering te publiceren. De VBDO wacht gespannen af en heeft er alle vertrouwen in. Te meer omdat Veenhof zelf de voorzitter is van de duurzaamheidscommissie.

Voor Aalberts is mvo administratieve ballast

Aalberts Industries heeft, net als in voorgaande jaren, nog een zeer lange weg te gaan op het gebied van duurzaamheidsverslaglegging. „Wij zijn geen administratief bedrijf. Wist u dat de GRI-richtlijnen uit maar liefst 111 bladzijden bestaan,” zo stuurde topman Aalberts de VBDO met een kluitje het riet in op de aandeelhoudersvergadering van eind april.

Net als voorgaande keren gaf Aalberts nauwelijks serieuze antwoorden op vragen van de VBDO. Niettemin was er een lichtpuntje. „Als het de aandeelhouders ten goede komt, zal

Aalberts gaan overwegen om in de toekomst meer mvo-informatie in het jaarverslag op te nemen. ‘En verder doen we wat de wet ons voorschrijft. Als Aalberts Industries zich niet aan regels zou houden, dan zou het resultaat van 2005 ook nooit zo mooi zijn geweest,’ liet de topman nog even weten. Het zal niet verbazen dat de VBDO niet echt tevreden de aandeelhoudersvergadering verliet. Immers de VBDO vindt dat een beursgenoteerde onderneming transparant moet zijn op financieel, sociaal en milieugebied. Hoe kan de belegger anders een oordeel vellen over een bedrijf? Dus als Aalberts doet wat hij zegt, dan

ligt er volgend jaar misschien toch een prachtig mvo-verslag.

Mvo-ambities Aegon uit als een nachtkaaars

De duurzame ambities van Aegon, die er enkele jaren geleden plots waren, lijken de laatste tijd te zijn gedoofd als een nachtkaaars. Dit leidt de VBDO onder meer af uit de gebrekkige mvo-info via de corporate website. De VBDO had op de sites van de diverse onderdelen moeten kijken, aldus topman Van der Werf in zijn antwoord op deze kritiek tijdens de aandeelhoudersvergadering van eind april. Daar is de info wel actueel. De VBDO meent echter dat de info op de corporate site up-to-date moet zijn. Want als het mis gaat bij een van de doch-

ters dan heeft dat ook zijn weerslag op het moederconcern.

Al met al komt Aegon over als een gedegen maar terughoudende onderneming op het gebied van duurzaam ondernemen. De transparantie is de laatste jaren belabberd. Het laatste noemenswaardige wapenfeit is een duurzaamheidsverslag uit 2003. De update over 2004 deed de onderneming vorig jaar duikelen op de jaarlijkse VBDO Meetlat. En het verslag over 2005 komt pas in juni, dus niet synchroon met het financiële verslag. Ook voor volgend jaar wilde Van der Werf geen tijdige verspreiding

toezeggen. Dit tot grote ontevredenheid van de VBDO. Van der Werf beaamde dat het niet de ambitie is van Aegon om hoog 'in de lijstjes' te komen. Dit blijkt ook wel uit het feit dat slechts 0,13 procent van het geld dat Aegon beheert in duurzame fondsen zit. Dit is erg weinig, zeker in vergelijking met banken als ING en ABN AMRO. Van der Werf ziet in duurzaam beleggen wel mogelijkheden om te groeien maar hij bleef, na vragen van de VBDO, terughoudend bij het formuleren van ambities.

'Laaghangend fruit' is volgens AkzoNobel op

De VBDO is tevreden met de voortgang bij AkzoNobel op het gebied van duurzaamheid. Ook bij het concern zelf is men niet ontevreden. Niet vreemd, want tegen de eigen verwachting in is AkzoNobel nu al opgenomen in de DowJones Sustainability Index en in de FTSE4Good-index. Ook topman Hans Wijers was hierdoor verrast en hij sprak op de jongste aandeelhoudersvergadering over 'de onzichtbare waarde' van AkzoNobel.

De VBDO is bijvoorbeeld blij dat het duurzaamheidsverslag dit jaar vóór de jaarvergadering werd verspreid. En de VBDO ziet ook dat AkzoNobel het 'serieus meent'. Niettemin vindt de VBDO dat de lat een stuk hoger kan. Zo heeft de chemietak van AkzoNobel de doelstelling om

in de periode 2000-2010 de energie-efficiency met tien procent te verbeteren nu al grotendeels gehaald en de komende jaren kan het bedrijf op dit punt dus achterover gaan hangen. Wijers meldde echter dat de afgelopen jaren het 'laaghangende fruit' is geplukt en dat het steeds moeilijker wordt de efficiency te vergroten.

De VBDO gelooft echter niet in die redenering. Op de jaarvergadering stelde ook de Vereniging van Effecten Bezitters een vraag over het duurzaam ondernemen van AkzoNobel. De VEB-vertegenwoordigers wilden weten wat het mvo-programma kost. Het uitbrengen van het duurzaamheidsverslag blijkt ongeveer één miljoen euro per jaar te zijn. Per interruptie wees de VBDO natuurlijk ook even op de opbrengstenkant. Zoals daar zijn: de lagere bedrijfsrisico's, de

nieuwe kansen en de aantrekkelijkheid voor nieuwe groepen aandeelhouders. Wijers, blij met de interruptie van de VBDO, beaamde dat hierin inderdaad de meerwaarde zit voor het concern. De splitsing van AkzoNobel in een verf/chemie - en een medische tak komt ook steeds dichterbij. Beide bedrijven zullen naar verwachting over twee of drie jaar elke een aparte beursnotering gaan krijgen.

ING blijft achter bij concurrenten

Het duurzaamheidsverslag over 2005 van ING is duidelijk beter dan het vorige verslag. Bovendien zei bestuursvoorzitter Michel Tilmant op de jongste aandeelhoudersvergadering allerlei verbeteringen toe,

mede na aanbevelingen van de accountant. Toch vindt de VBDO dat ING achterblijft in de bedrijfstak.

Maar eerste het goede nieuws. Het gaat goed met de interne richtlijnen om kredieten te be-

oordelen op duurzaamheid. Vorig jaar werden twaalf kredietaanvragen afgewezen omdat ze conflicteerden met de eigen duurzaamheidsrichtlijnen. In totaal werden overigens slechts dertig aanvragen getoetst aan deze richtlijnen. De commissie Risk Management beoordeelde vorig jaar zo'n tweeduizend aanvragen. Het lage aantal toetsingen betekent volgens ING dat de richtlijnen duidelijk zijn en goed tussen de oren zitten bij de ING-medewerkers. Niettemin zou de VBDO graag zien dat ING, net als bijvoorbeeld Rabobank en ABN AMRO, de richtlijnen gaat publiceren die zij gebruikt om kredietaanvragen uit gevoelige sectoren, zoals mijn- en bosbouw te beoordelen. Momenteel wordt alleen beperkte informatie verstrekt over de defensierichtlijnen. ING liet op de jaarvergadering weten dat de

andere richtlijnen 'under revision' zijn en mogelijk in de toekomst gepubliceerd zullen worden. Later liet ING nog weten dat de richtlijnen mogelijk zelfs worden uitgebreid naar alle kernactiviteiten. „Dit is een complex en tijdrovend proces,” zo liet ING via de mail weten. ING blijft duidelijk ook achter bij concurrent ABN AMRO op het terrein van microfinancieringen. Waar ABN AMRO deze minileningen aan de allerarmsten ziet als een manier om geld mee te verdienen, ziet ING deze vorm van financiering vooral als een charitatieve activiteit. Zo is vorig jaar slechts 6,5 miljoen euro in microfinanciering geïnvesteerd terwijl de doelstelling vijftien miljoen euro was. „Microfinanciering is geen kernactiviteit van ING,” antwoordde Tilmant. 'De ING trekt er gewoon niet hard genoeg aan', meent de VBDO.

Lid in Beeld

De VBDO kan niet zonder haar leden en wil wel eens weten. 'Wie zijn al deze mensen en wat beweegt hen?' In dit nummer Minke Wijkmans (59) uit Culemborg. Onder meer voormalig wethouder in deze stad voor D66, met als belangrijkste politieke wapenfeit het realiseren van de autoluwe binnenstad eind vorige eeuw. Na haar politieke leven is ze in een aantal besturen gestapt en heeft ze zes jaar als vrijwilligster in een kringloopwinkel gewerkt. Nu is ze nog in de weer als toezicht-houder bij een woningbouwcorporatie en als bestuurslid van de plaatselijke ouderenwelzijnsstichting Samen Verder. Wijkmans heeft het VBDO-lidnummer 999 en is alweer bijna drie jaar lid.

“Ik hou wel van zo'n horzelgroepje”

1. Hoe heeft u de VBDO leren kennen?

„Ik prakktiseer me suf, maar ik weet het niet precies. Ik spaar en beleg via de ASN-bank. Lees ook van hen alles wat los en vast zit en ergens onderweg, vraag me niet waar, ben ik waarschijnlijk de VBDO tegengekomen.”

2. Waarom bent u lid geworden?

„Ik hou wel van zo'n horzelgroepje. Zelf was ik ooit lid van een partij die ook die functie had. Bij D66 is die houding nu helaas grotendeels verdwenen, maar ikzelf ben nog steeds van het opgeheven vingertje. De VBDO spreekt mij wel aan en dan vind ik het niet meer dan passend om ook lid te worden van zo'n club.”

3. Wat doet u nog meer duurzaam?

„Natuurstroom. Geen gif in de tuin, als wethouder schafte ik de gemeentelijke gifspuit nog af. Verder maak ik veel gebruik van het openbaar vervoer en ik zie mezelf ook regelmatig fietsen. Maar het zou allemaal nog wel wat meer kunnen, ik kies toch ook wel regelmatig de weg van de minste weerstand. Ik ga dus niet naar de natuurvoedingswinkel, maar wel naar het biologische schap van Albert Heijn. En als ik veel boodschappen heb, neem ik de auto in plaats van twee keer de fiets.”

4. Wat is uw minst duurzame activiteit?

„Ik ga twee keer per jaar op een fly-drive vakantie. Vliegen naar een of ander eiland en

ter plaatse ook nog een auto huren. Echt heel erg hé? Maar we vinden het zo leuk! We compenseren dat dan weer wel bij 'Trees for Travel'. We kopen ons schuldgevoel zo een beetje af.”

5. Wat is goed aan de VBDO?

„Dat ze de horzel proberen te zijn en daar kennelijk nog wat mee bereiken ook. Ook vind ik het goed dat ze de leden proberen te informeren over duurzaam sparen en beleggen. Maar dan ben ik eigenlijk al begonnen met de beantwoording van de volgende vraag. Want op dit punt zou de VBDO meer kunnen betekenen.”

6. Wat zijn de verbeterpunten?

„De VBDO zou zich ook wat meer moeten richten op de eenvoudige consumenten zoals ik. Mensen die een beetje geld over hebben en daar wat duurzaam mee willen doen. Een organisatie als de VBDO zou op een heel toegankelijke manier wegwijzer moeten zijn in de wereld van duurzaam sparen en beleggen. Je zou de VBDO moeten kunnen bellen met de vraag in welk bedrijf je wel en niet zou moeten beleggen. En dan bedoel ik dus niet een financieel of rendementsadvies, maar puur een ethisch, duurzaamheidsadvies. Nu is de VBDO vooral op de bedrijven zelf gericht.”

7. Welke duurzaamheidsknoop moet de politiek snel doorhakken?

„Dan heb ik niet zozeer een concrete knoop in gedachten. Waar ik me vooral aan erger, is de houding in de politiek ten opzichte van duurzaamheid in het algemeen. Marktwerking willen ze voor zaken als energie, ze bemoeien zich niet met de prijsverschillen tussen biologische producten en 'gewone', terwijl ze een stimulerende rol zouden moeten spelen. De houding rond de groei van Schiphol, ruimtelijke ordening en de de pan uitrijzende prijzen in het

openbaar vervoer. Zo kan ik nog wel even doorgaan.”

8. Wat is uw kostbaarste bezit?

„Iedereen zegt altijd: m'n kinderen, dat geldt ook voor mij. Ik kan daar ook nog drie fantastische kleinkindertjes aan toevoegen. Op het materiële vlak ben ik niet zo'n hechter. Mensen, daar gaat het om. Maar ik bezit wel een handvol sieraden 'met een verhaal'. Een paar erfstukken van voorouders of liever voorouders die net als ik Wilhelmina heetten of de sieraden die ik van mijn overleden man heb gekregen. Die sieraden horen bij mij en ik draag ze dag en nacht.”

9. Heeft u een zwakke plek als het om geld gaat?

„In wezen ben ik een krent. Maar de laatste jaren hebben wij drie keer heel veel geld uitgegeven aan luxe safari's in Afrika. Kleinschalig, met z'n vieren twaalf dagen in een Landrover. Dat soort werk. Echt, dat is helemaal geweldig. Maar oh, het kost handenvol geld.”

10. Geeft u geld aan goede doelen?

Aan doelen op het gebied van natuur en milieu en vogeltjes, bijvoorbeeld aan het ooievaarsstation de Lokkerij in Schiphorst. Ook steunen wij de VSO (Voluntary Service Overseas) in Utrecht structureel. Die sturen deskundige mensen voor twee jaar naar ontwikkelingslanden om tegen het lokale salaris kennis over te dragen. Dat is veel beter dan geld te brengen naar die landen, waar nog zoveel corruptie heerst. Kennis is een onvervreemdbaar bezit. En voor mijn zestigste verjaardag vraag ik aan familie en vrienden een bijdrage voor een kudde geiten voor Kenia, dat momenteel vreselijk lijdt onder grote droogte. Dat kan via een heel leuke Novib-actie, (www.novibpaktuit.nl), vijftientig originele cadeautips, ideaal voor mensen die zelf alles al hebben.”

VBDO als enige blij bij ex-suikerboer CSM

Elfhonderd man eruit, afscheid van de suikerproductie en een aandeelhoudersvergadering vol emotionele en boze boeren/aandeelhouders, want het resultaat viel tegen. Het leek alsof de VBDO de enige blijde aanwezige was op de aandeelhoudersvergadering van CSM eind april. Immers in milieu-opzicht boert CSM behoorlijk de goede richting op.

De elfhonderd werknemers gaan verdwijnen omdat de Europese suikerindustrie niet langer wordt beschermd tegen importen uit arme suikerproducerende landen. De suikerfabriek in Breda is al dicht. Een goede zaak, meent de

VBDO. Te meer daar de productie van suiker uit bieten behoorlijk vervuilend is en er voor het personeel goede oplossingen zijn gevonden. Grappig is dat 'Europa' CSM ook te hulp lijkt te gaan schieten als op enig moment niet-afbreekbare plastics geheel of gedeeltelijk verboden gaan worden. De CSM-divisie Purac gaat dan een glorierijke toekomst tegemoet als producent van afbreekbare plastics op basis van melkzuur. Ook van die gedachte werd de VBDO blij. Het 'melkzuurplastic' komt sowieso dichterbij als de olieprijs zo blijft stijgen als nu, zo voorziet CSM. Tot slot werd de VBDO ook nog blij van het handzame duurzaamheidsverslag. Alleen doelstellingen ontbreken nog, een belangrijk

minpunt vindt de VBDO. Maar bestuursvoorzitter Hoetmer beloofde "dat we daar naar gaan kijken". Dus toen kon de VBDO-middag helemaal niet meer kapot met een CSM dat nu duidelijk in de richting beweegt die de VBDO al jaren bepleit.

Heijmans wil wel maar doet niet

Bouwconcern Heijmans wil innovatief zijn, maar is dat in de ogen van de VBDO onvoldoende. Zo zou het bedrijf pro-actiever kunnen zijn richting gemeenten op het gebied van duurzaam bouwen. Met name op het gebied van het terugdringen van het energieverbruik van nieuwe gebouwen. Volgens Heijmans zijn op dit punt echter de grenzen van het economische haalbare bereikt.

Dit zei bestuursvoorzitter Guus Hoefsloot op de laatste aandeelhoudersvergadering eind april op antwoord van VBDO-vragen. Volgens hem is er technisch nog van alles mogelijk om zuinigere gebouwen en huizen te realiseren, maar

'kan de markt dat niet meer dragen', aldus Hoefsloot die tijdens de lunch ruiterlijk toegaf dat mvo voor Heijmans geen al te hoge prioriteit heeft. Heijmans zegt zich wel in te spannen op dit gebied, maar is nog lang niet zover dat er conform de GRI-richtlijnen over wordt gerapporteerd. Op de jaarvergadering was Hoefsloot duidelijk: het moet gaan om zinvolle, harde informatie en de GRI-richtlijnen wil hij waar mogelijk in acht nemen. Maar hij wil geen energie steken in oppervlakkige rapportages die wel goed staan in het jaarverslag, maar die verder geen ander doel dienen. Veilig werken beschouwt Heijmans als een belangrijk mvo-onderdeel. Zowel in eigen huis als bij onder-

aannemers. Die moeten ook VCA-gecertificeerd (Veiligheid Checklist Aannemers) zijn. Toch is vorig jaar het aantal ongevallen en het ziekteverzuim toegenomen. Volgens Hoefsloot komt dit door de aantrekkelijke economie en de hogere werkdruk die daarmee gaat gepaard.

Wolters Kluwer lijkt het duurzaamheidsverslag vooral te gebruiken om het imago te versterken. Het bedrijf is in de afgelopen paar jaar omgevormd van een decentrale onderneming naar één Wolters

Wolters Kluwer nog niet echt serieus op mvo-pad

Kluwer. Voor die strategiewijziging was duurzaamheid een lokale aangelegenheid. In het proces van éénwording lijkt duurzaamheid nu een versterkende rol te spelen.

Het verslag over 2005 is pas ergens deze zomer beschikbaar. Dus niet vóór de aandeelhoudersvergadering en niet tegelijk met het financiële verslag. Ook voor volgend jaar kreeg de VBDO, op de aandeelhoudersvergadering van eind april, niet de toezegging van topvrouw Nancy McKinstry dat het dan wel op tijd zal zijn. In het verslag over 2004 staat dat Wolters Kluwer zich

wat betreft duurzaamheid richt op educatie, gezondheid en talentmanagement. Dit zijn op zich doelstellingen die goed passen bij het uitgeverconcern dat zich voor een belangrijk deel richt op professionele educatie en gezondheidsmarkt. De VBDO wees McKinstry er ook nog op dat, als een onderneming in het financiële verslag verwijst naar duurzame informatie in een duurzaamheidsverslag, deze alleen rechtsgeldig is indien de duurzame informatie extern geverifieerd is. McKinstry bleek hiervan niet op de hoogte, maar mensen in haar omgeving schreven deze 'tip van de VBDO' wel op. Wie weet waar dat volgend jaar weer toe leidt!

Kritiek op ABN AMRO om 'foute olieprojecten'

ABN AMRO scoorde afgelopen najaar een derde plaats op de VBDO Transparantie Meetlat en was daarmee de hoogste genoteerde bank. Toch was er op de aandeelhoudersvergadering van eind april volop kritiek te horen op de bank die als mogelijke financier betrokken is bij 'foute olieprojecten'. De bank zondigt daarmee volgens critici eigenlijk ook tegen de eigen Equator Principles, vrijwillig ondertekende internationale richtlijnen waarmee mvo-aspecten worden meegewogen bij het financieren van projecten van boven de vijftig miljoen dollar. De bank wil deze principes overigens ook gaan hanteren bij projecten onder deze grens.

Transparant zijn is één, maar consequent duurzaam doen is heel wat anders, zo bleek op de jaarvergadering. De actiegroep Friends of the Earth was aanwezig om de eventuele toekomstige betrokkenheid bij het Sachalin II project te kritiseren. Dit project (deels Shell) gaat volgens de milieulobby ten koste van het leefgebied van de grijze walvis. FOE had ook kritiek op de financiering van een pijplijn in Tsjaad. Met de opbrengsten koopt de president wapens waarmee de bevolking onder de duim wordt gehouden. Volgens FOE loop ABN AMRO met de projecten het risico van 'reputatieschade'. Topman Rijkman Groenink bevestigde dat een en ander inderdaad moeilijk te rijmen is en dat hij naar alle argumenten zal luisteren, maar uiteindelijk maakt de bank haar eigen afwegingen. „ABN

AMRO loopt niet aan de leiband van

ngo's of van haar klanten," sprak Groenink. ABN AMRO zich zegt te willen richten op het midsegment van particulieren en bedrijven. Maar zonder de grote bedrijven en de grote klanten de rug toe te keren. „Die houden ons scherp," aldus Groenink. Ditzelfde had hij ook kunnen zeggen over de 'arme onderzijde' van de markt die ABN AMRO bedient via microkredieten. Dat deed hij echter niet. Wellicht dat er verband is tussen deze feiten en het feit dat er geen duurzaamheidscomponent zit is de bonussen van de banktop. Samen met ABP en PGGM stemde de VBDO dan ook tegen het (hoge) beloningsbeleid.

Hagemeyer wil met de VBDO om tafel

Hagemeyer is de afgelopen jaren door een diep financieel dal gegaan, maar denkt dit jaar weer winst te maken. Er is nu ook weer 'ruimte' voor andere zaken dan financiën. Dus is de VBDO na afloop van de jaarvergadering eind april door topman Rudi de Becker persoonlijk uitgenodigd later dit jaar eens langs te komen om te praten over verbetering van de duurzaamheidsverslaggeving.

De VBDO ziet in deze stap een duidelijk teken van goede wil. De Becker meldde in de vergadering naar aanleiding van VBDO-vragen dat er volgend jaar een duurzaamheidsverslag zal verschijnen. Of daarvoor de GRI-richtlijnen gebruikt gaan worden, wist hij nog niet. Zoals hij ook nog niet wist of en door wie hij dat komende verslag zal laten verifiëren. De VBDO stelde ook vragen over het duurzame karakter

van leveranciers. Het antwoord was verrassend. De Becker meldde dat de meeste leveranciers een veel uitgebreidere gedragscode hebben dan Hagemeyer zelf. Tevens vertelde hij zo'n drieduizend leveranciers te hebben en de controle van al die bedrijven is best moeilijk. Toch wordt in het jaarverslag melding gemaakt van een Chinees bedrijf waar kinderarbeid is geconstateerd. Hagemeyer heeft laten weten alle

banden te zullen verbreken met deze toelevancier als dit niet heel snel anders wordt.

Vopak maakt razendsnel afspraakje met VBDO

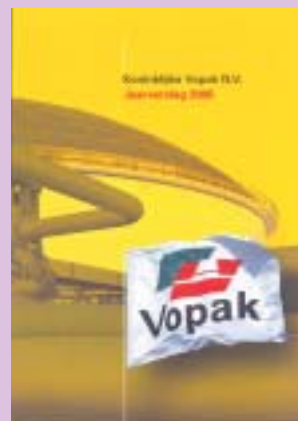
Aan enthousiasme over duurzaam ondernemen geen gebrek bij Vopak, 's werelds grootste onafhankelijke tankterminaloperator met 74 vestigingen in 29 landen. „We bestaan al vierhonderd jaar en zijn dus in die zin een duurzame onderneming," aldus bestuursvoorzitter John Paul Broeders op de aandeelhoudersvergadering van eind april.

Het enthousiasme bleek ook toen de VBDO voorstelde om binnenkort in de directieburelen eens verder te praten over duurzaamheid. „Graag," antwoordde de financiële topman Frans de Koning. Reeds enkele dagen later belde zijn secretaresse voor het maken van een afspraak. Dat is dan ook wel nodig, vindt de

VBDO. In het financiële jaarverslag staan slechts twee pagina's met informatie over duurzaamheidsaspecten. Veel te summier dus. Op de website staat meer informatie, maar deze is niet gewijzigd sinds 2004 en kan niet anders dan achterhaald zijn. Niettemin sprak Broeders mooie woorden: „Lange termijn relaties zijn voor ons belangrijk, we doen niet aan vluggertjes. De normen in deze industrie liggen hoog; fouten worden meteen afgestraft door klanten. Alle stakeholders zijn voor ons belangrijk: klanten, werknemers, milieu. En natuurlijk ook financiële prestaties. Hoe vertalen we die naar duurzaamheid? Ten eerste in continuïteit (vasthouden goede prestaties) en ten tweede in continu verbeteren. Op het gebied van 'people' kijken we vooral naar vei-

ligheid en gezondheid en overleg met omwonenden; op het onderwerp 'planet' is energiegebruik een belangrijk onderwerp. We gaan meer rapporteren over dit onderwerp: ook het jaarverslag willen we continu verbeteren. Hierbij

willen we de GRI-richtlijnen gaan volgen."

Lezers Menen - vernieuwd-

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de VBDO in februari hebben leden meer ruimte bepleit om hun mening te geven over de VBDO. Daar is de rubriek 'Lezers Menen' voor.

Elke twee maanden lanceren we voortaan in deze rubriek een stelling waar u per e-mail op kunt reageren. De opmerkelijkste, verrassendste of stelligste meningen krijgen

een plaatsje in het daaropvolgende VBDO-bericht. Dan lanceren we ook meteen weer een nieuwe stelling.

Zoals u in de column van Piet Sprengers heeft kunnen lezen is er bij Shell voor het eerst in de vaderlandse geschiedenis door aandeelhouders een voorstel in stemming gebracht op een aandeelhoudersvergadering. Het is een manier om onderwerpen ook

daadwerkelijk op de agenda te krijgen. Dit gaat dus een stuk verder dan het stellen van vragen tijdens aandeelhoudersvergaderingen.

Dit soort resoluties worden in de Verenigde Staten vrij regelmatig door aandeelhouders ingediend. Wij zijn benieuwd wat u ervan vindt en geven u de volgende stelling voor deze vernieuwde rubriek:

Dé stelling:

De VBDO moet ook resoluties gaan indienen op aandeelhoudersvergaderingen in Nederland

Reacties kunt u vóór 1 juli mailen naar eefje.verhagen@vbdo.nl onder vermelding van 'reactie lezers menen'.

De VBDO redactie behoudt zich het recht om reactie niet te plaatsen of in te korten.

-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-

Wij bieden onze leden een stem in de harde kapitaalmarkt

Vindt u het ook belangrijk dat bedrijven rekening houden met mens en milieu? Dat ze hart tonen voor de natuur, voor de toekomst en voor al die mensen op deze aarde die een betere kwaliteit van leven verdienen?

De VBDO vertegenwoordigt duurzame beleggers op aandeelhoudersvergaderingen. Wij treden in gesprek met en stellen kritische vragen aan de directies van grote beursgenoteerde ondernemingen over het gevoerde milieu- en sociaal beleid.

Wilt u niet verloren wilt zien gaan. Naast een 'Duurzaam Stemadvies', dat richting geeft om duurzaam te stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen, bieden wij onze leden nog meer:

- Het VBDO Bericht, dat zesmaal per jaar verschijnt en u op de hoogte houdt van alle VBDO activiteiten.
- Reducties op diverse bijeenkomsten voor duurzame beleggers.
- De Duurzaam Geld Gids 2006. Deze gids geeft u een goed overzicht van alle duurzame financiële producten die in Nederland beschikbaar zijn. Het is zo een handzaam overzicht van alle duurzame activiteiten. Een speciaal cadeautje om u welkom te heten.

U kunt lid worden van de VBDO door het inschrijvingsformulier op onze website www.vbdo.nl in te vullen of te bellen met 0345 532653.

-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-Leden-Voordeel-